

MIKROFLOTA

JSC

ORP „WICHER”
ORP „GRYF”
ORP „JASKÓŁKA”

NR 2

MODELE KARTONOWE W SKALI 1:400

MD21

Rozwój Polskiej Marynarki Wojennej w latach trzydziestych

Powstała po rozbiorach II Rzeczpospolita Polska w 1920 roku uzyskała także skromny odcinek wybrzeża morskiego. Przez pierwsze 10 lat istnienia odrodzonej Polski jedynymi okrętami wojennymi były małe przestarzałe okręty dawnej floty niemieckiej i carskiej. Dopiero zmiana systemu monetarnego w 1924 roku i wojskowa pożyczka francuska umożliwiły zamówienie nowych okrętów wojennych.

W 1925 roku podpisano umowę na budowę dwóch kontrtorpedowców (niszczycieli). W stoczni Chantiers Naval Francais w Caen 20 lutego 1927 rozpoczęto budowę „Wichra” a 1 listopada 1927 roku – „Burzy”. Budowa obu okrętów wskutek brakoróbstwa przedłużała się – pierwszy budowano o ponad półtora roku dłużej, a drugi – dwa i pół roku dłużej niż uzgodniono. „Wicher” przyплыł do Gdyni 15 lipca 1930, a „Burza” w dniu 19 sierpnia 1932 r. W ramach tej samej pożyczki francuskiej zbudowane zostały także trzy okręty podwodne – „Wilk”, „Rys” i „Żbik”. W latach trzydziestych te pięć nowych okrętów dokumentowały polską obecność na Bałtyku, np. w czerwcu 1932 roku „Wicher” wymógł na Senacie Wolnego Miasta Gdańska prawo do korzystania z tego portu przez polskie okręty wojenne.

W 1931 roku ze stanu floty skreślono stare poniemieckie trałowce zwane popularnie „ptaszkami”. Aby je zastąpić, 26 stycznia 1933 roku podpisano umowę na budowę czterech nowych trałowców, potem umowę rozszerzono o jeszcze dwie jednostki. Wszystkie zbudowano w kraju, w stocznich w Gdyni i Modlinie. Do służby weszły: w 1935 r. – „Jaskółka”, „Mewa” i „Rybitwa”, w 1936 r. – „Czapka”, w sierpniu 1939 r. – „Żuraw” i „Czapla”. Pomimo swojej niewielkiej wyporności były to udane okręty.

W 1937 roku stan floty polskiej zwiększył się o dwa bardzo nowoczesne niszczyciele „Grom” i „Błyskawica”, a w 1939 roku doszły jeszcze dwa duże okręty podwodne „Orzeł” i „Sęp”.

Największym okrętem był jednak stawiacz min „Gryf”. Budowano go nieomal cztery lata w stoczni Chantiers et Ateliers A Normand w Le Havre. Do Polski przyплыł 6 marca 1938. Przy dodatkowej funkcji jednostki szkolnej, okręt ten był zbyt powolny i niezbyt udany.

Losy okrętów – obrońców wybrzeża w 1939 roku

Ze względu na przynajmniej przewagę hitlerowskiej floty i całkowite panowanie Luftwaffe w powietrzu flota polska nie miała najmniejszych szans na przetrwanie. Dowództwo polskie zdecydowało się odesłać 3 najnowsze niszczyciele do Wlk. Brytanii. Do obrony Wybrzeża pozostał „Wicher”, „Gryf”, 6 trałowców typu „Jaskółka”, oraz pięć okrętów podwodnych. 1 września 1939 r. „Gryf” miał postawić zagrodę minową w Zatoce Gdańskiej, podczas nalotu niemieckiego zginął jego dowódca, a okręt został uszkodzony. W dniu 3 września „Gryf” i „Wicher” stojąc w porcie na Helu rozpoczęły pojedynek artyleryjski z dwoma niszczycielami niemieckimi uszkadzając jeden z nich. Po południu tego samego dnia niemieckie „stukasy” zatopiły oba te okręty, oraz trałowiec „Mewa”. Pozostałe trałowce wypływały na akcje bojowe – 8, 12 i 13 września w celu ostrzeliwania hitlerowskich oddziałów lądowych i postawienia małej zapory minowej. 14 września niemieckie samoloty zatopiły „Jaskółkę” i „Czapkę” w porcie Jastarnia. Pozostałe trzy trałowce przepłynęły do portu Hel, gdzie zostały rozbrojone. Okręty podwodne przetrwały niemieckie poszukiwania i bombardowania, trzy z nich zostały internowane w Szwecji, dwa („Orzeł” i „Wilk”) przedarły się do Anglii.

Dalsze losy okrętów nawodnych były następujące:

Wraki „Wichra” i „Gryfa” zostały przez Niemców podniesione i osadzone na mieliznach w pobliżu Helu gdzie stanowiły cel doświadczeń lotniczych. Po wojnie ich wraki pocięto na złom. Wraki „Jaskółki” i „Czapli” zostały pocięte na złom przez Niemców. Pozostałe cztery trałowce Niemcy wydobyli, wyremontowali i używali jako polawiacze torped ćwiczebnych. W 1946 roku wróciły do kraju, gdzie służyły jako torped ćwiczebnych. W 1946 roku wróciły do kraju, gdzie służyły jako torped ćwiczebnych. W 1946 roku wróciły do kraju, gdzie służyły jako torped ćwiczebnych. W 1951 r. na okręt hydrograficzny i zmienił nazwę na „Kompas”. W latach sześćdziesiątych cała czwórka została złomowana.

DANE TECHNICZNE OKRĘTÓW

		GRYF	WICHER	JASKÓŁKA
długość całkowita	m	103,20	107,20	45,00
szerokość	m	13,10	10,50	5,50
zanurzenie	m	3,60	3,00	1,55
wyporność	t std	2250	1540	183
wyporność maks.	t	2010	203	
szybkość	w	20	33	17
uzbrojenie		6-120,4-40, 4 ckm plot 300 min	4-130,2-40, 4 ckm plot 6 wt. 550 mm 2 wbg. 60 min	1-75 2 ckm plot 20 min
silownia		2 silniki diesla po 3000 KM	2 zespoły turbin po 35000 KM	2 silniki diesla po 520 KM
załoga osób		156	160	24

OPIS WYKONANIA MODELI

Materiały pomocnicze i narzędzia

Do wykonania modelu potrzebne będą: nożyczki, penseta, nóż z ostrym końcem, żyłotka, linijka (najlepiej metalowa), dobry klej do papieru i tektury, patyczki, farby (akwarele).

Poszczególne części należy wycinać starannie po zewnętrznej stronie linii. Najlepiej poszczególne części w miarę klejenia, gdyż unika się dzięki temu pomyłek. Drobne elementy oraz otwory należy wycinać ulamaną żyłotką lub nożem do tapet (z wysuwającym ostrzem). Linie zagięcia należy lekko nacisnąć końcem noża lub nanieść końcem igły ukośnie prowadzonej przy metalowej linijce.

W trakcie sklejania należy malować na szaro takie elementy, jak: wewnętrzne powierzchnie barierki, maszty, lufy.

Opis wykonania

ORP GRYF

1-8. Kadłub. Część 1 po zagięciu sklejaemy, a w miejscach pozbawionych sklejek przyklejamy od wewnątrz cz. 2 i 3. Z góry naklejamy pokład 4, a z boków burty 5 i 6. Paski 7 sklejaemy po dwa ze sobą i naklejamy na cz. 5 i 6. Obie płaszczyzny każdego elementu 8 sklejaemy ze sobą odginając sklejkę na zewnątrz. Sklejone zeberka wklejamy w kadłub.
9-11. Pokładówka rufowa. Część 9 sklejaemy i naklejamy na pokładzie głównym. Części 10 sklejaemy i naklejamy na cz. 9. Elementy 11 przyklejamy do cz. 10.
12, 13. Pokładówki. Elementy sklejaemy i naklejamy na pokładzie głównym.
14-16. Pokład pokładówki. Części 15 naklejamy pod spodem nawisu części 14. Części 16 naklejamy na zewnątrz wsporników części 15, odginając sklejkę na zewnątrz. Całość naklejamy na cz. 13.

- 17-19. Elementy skleamy wg rys.1 i naklejamy na cz.12 i 14.
 20. Pokładówka. Element po sklejeniu naklejamy na cz.18.
 21-28. Pokładówka dziobowa. Część 21 skleamy i naklejamy na pokład główny. Na niej naklejamy pomost 22 i pomost 23 oklejonybarierką 24. Potem naklejamy sterówkę 25 i pomost 26 z barierką 27 i wiatrochronem 28.
 29. Elementy skleamy ze sobą po trzy i naklejamy na cz.10.
 30-32. Podstawa reflektora. Część 30 skleamy z dwóch połówek i oklejamy barierką cz.31 pomalowaną od wewnątrz na szaro.Część 32 skleamy i mocujemy na wspornikach wykonanych z patyczków (wzór L).
 33-36. Dalmierze. Części 33 skleamy i oklejamy barierką 34. Część 34 skleamy w rurkę i naklejamy pod spodem części 33. Część 36 skleamy wg.rys.2, wklejając do środka dalmierz wykonany z patyczka (wzór K).
 37,38. Komin. Część 37 skleamy w rurkę i naklejamy na pokładzie głównym. Część 38, po wycięciu otworu przyklejamy na szczycie kominu.
 39. Łodzie ratunkowe. Elementy skleamy i naklejamy na cz.14.
 40,41. Łodzie motorowe. Części 40 skleamy, na nich naklejamy po trzy elementy cz.41 i naklejamy na cz.14.
 42. Tratwy ratunkowe. Elementy skleamy po trzy i naklejamy na cz.14.
 43,44. Łodzie ratunkowe. Wsporniki 43 skleamy i przyklejamy do ścian pokładówki 13. Do nich przyklejamy gotowe łodzie 44.
 45. Światlik maszynowni. Element skleamy i przyklejamy do pokładu głównego.
 46,47. Pokładówki wentylatorów. Części 46 po sklejeniu naklejamy na pokładzie głównym. Części 47 skleamy po trzy i naklejamy na cz.46.
 48-52. Działa. Części 49 i 51 skleamy. Część 50 wklejamy do wnętrza cz.49, tak aby tworzyła podłogę. Części 48 skleamy po trzy i naklejamy pod spodem cz.49 i 51. Pod działem dziobowym przyklejamy pierścieni 52. Lufy dział wykonujemy z patyczków (wzór F). Gotowe działa naklejamy w oznaczonych miejscach.
 53. Falochron. Element przyklejamy do pokładu głównego.
 54-56. Włazy. Części skleamy z trzech elementów każda i naklejamy na pokładzie głównym.
 57-62. Windy. Części 57, 60 skleamy z parami. Części 58, 61 skleamy w rurki, których końce zaklejamy krążkami cz.59, 62 i naklejamy na pokładzie głównym.
 63. Elementy skleamy i naklejamy na cz.22.
 64-67. Działka p-lot. Elementy skleamy wg rys.3, lufy wykonujemy z patyczków i malujemy na czarno (wzór J). Gotowe działka naklejamy na cz.10.
 68,69. Działka p-lot. Części 69 skleamy, wkładając do środka lufę wykonaną z patyczka i pomalowaną na czarno (wzór H). Część 68 skleamy z trzech elementów. Gotowe działka naklejamy na cz.23.
 70,71. Żurawiki. Elementy skleamy i przyklejamy do burt i pokładu.
 72-77. Części 72, 73, 76 skleamy parami a następnie skleamy barierkami cz.73, 75, 77. Gotowe elementy umieszczamy na maszcie.
 78-80. Maszt. Maszt i wsporniki wykonujemy z patyczków, lub drutu według wzoru A i B. Na wsporniki nakładamy cz.78, a na maszt złożone na pół cz.79. Całość montujemy na modelu i łączymy paskiem 80 w miejscu styku. Do cz.78 przyklejamy bomby (wzór E), a w cz.79 wsuwamy reje (wzór C i D).
 81-84. Reflektory. Elementy skleamy wg rys.4 i naklejamy na cz.32 i 76.
 85. Komin kuchni. Komin wykonujemy z patyczka wg wzoru G, malujemy na czarno a górny jego koniec oklejamy częścią 85.

ORP WICHER

- 1-13. Kadłub. Części 1 i 2 po zagięciu skleamy, a w miejscach pozbawionych sklejek, od wewnątrz wklejamy cz.3 i 4. Sklejonezeberka 5-7 wklejamy w cz. 1 i 2. Kadłub oklejamy pokładami 8, 9 i burtami 10 i 11. Falochron 12 naklejamy na pokładzie dziobówki. W elementach 13 wycinamy otwory oznaczone literą W, następnie przyklejamy je do cz.10 i 11.
 14-17. Pokładówka rufowa. Części skleamy i przyklejamy do pokładu głównego. Osłony 16 i 17 przyklejamy do cz.15.
 18-23. Pokładówki. Cz.18, 19, 21 po sklejeniu naklejamy na cz.9 i 15, części 20 i 22 naklejamy na cz.19 i 21. a cz.23 na pokładzie głównym.
 24,25. Światliki maszynowni. Elementy skleamy, naklejamy na pokładzie głównym.
 26. Platforma reflektora. Element skleamy i naklejamy na cz.23.
 27. Włazy. Elementy skleamy po dwa i naklejamy na cz.9.
 28-36. Pokładówka dziobowa. Element 28 po sklejeniu naklejamy na cz.8, na nim naklejamy pomost 29 z barierkami 30 i pomost 31z barierkami 32. Cz.33 przyklejamy do górnych krawędzi cz.32. Na cz.29 naklejamy sterówkę 34, a na niej pomost 35 z barierką 36.
 37,38. Podstawa reflektora. Część 37 zginamy w kształcie litery A i przyklejamy do tylnej ścianki sterówki, wsuwając we wcięcia wykonane w cz.35. Części 38 skleamy i naklejamy na szczycie cz.37.
 39-42. Reflektory. Elementy skleamy wg rys.4 i przyklejamy do cz.26 i 38.
 43,44. Podstawa dalmierza. Część 43 skleamy z dwóch krążków, część 44 skleamy w rurkę i naklejamy pod cz.43. Całość przyklejamy do cz.35.

45. Dalmierz. Skleamy wg rys.2. Dalmierz wykonujemy z patyczka lub drutu – wzór J.
 46,47. Działka p-lot. Części 47 skleamy, wkładając do środka lufę wykonaną z patyczka i pomalowaną na czarno (wzór L). Część 46 skleamy z dwóch elementów i naklejamy na nich cz.47.
 48-50. Tratwy ratunkowe. Każdą część skleamy z trzech elementów i przyklejamy do cz.16, 28, 32.
 51-55. Pokładówka kotłowni. Części 51 i 55 przyklejamy do pokładu. Na cz.51 naklejamy cz.53, 54, 55.
 56-60. Komin. Części 56, 57, 58 zwijamy w rurki. Części 59 wklejamy do wnętrza kominów. Cz.60 przyklejamy do cz.59.
 61. Wentylatory. Części skleamy parami i przyklejamy z boku cz.53, 55.
 62. Elementy skleamy ze sobą po trzy i naklejamy na cz.52.
 63,64. Części 63 skleamy i naklejamy na cz.51. Części 64 skleamy po trzy i naklejamy na cz.63.
 65. Światlik. Część skleamy z trzech elementów i naklejamy na cz.52.
 66. Nawiewniki. Elementy skleamy parami i naklejamy na cz.52.
 67-72. Windy. Części 67, 70 skleamy parami. Części 68, 71 skleamy w rurki, których końce zaklejamy krążkami 69,72. Windy naklejamy na pokładach.
 73-77. Zejściówki. Części skleamy z trzech elementów każda i naklejamy na pokładzie.
 78. Żurawiki łodziowe. Części skleamy parami i naklejamy na pokładzie głównym.
 79-82. Łodzie ratunkowe. Elementy skleamy i przyklejamy do cz.78.
 83-85. Wyrzutnie torpedowe. Części 83 skleamy w rurki i naklejamy na pokładzie głównym. Część 84 skleamy parami ze sobą i przyklejamy do cz.83. Części 85 zginamy w kształcie odwróconej litery U i naklejamy po trzy na cz.84.
 86,87. Działa. Części 86 skleamy i wsuwamy do nich lufy wg wzoru K. Części 87 skleamy po trzy i przyklejamy pod cz.86.
 88. Żurawiki. Elementy skleamy parami i przyklejamy do burt i pokładu.
 89. Maszt i wsporniki masztu wykonujemy wg wzoru A i B. Miejsce styku masztu ze wspornikami oklejamy częścią 89.
 90. Części te zaginamy, wykonujemy otwory i umieszczamy na masztach, do nich wsuwamy reje wykonane wg wzorów D, E, F, G.
 91. Kominy kuchni. Kominy wykonujemy wg wzoru H i malujemy na czarno, a górne ich końce oklejamy częścią 91.
 Na dziobie okrętu można nakleić oznaczenie jednostki (W – Wicher, B – Burza). Uwaga!: we wrześniu 1939 r oznaczeń tych już nie stosowano.

ORP JASKÓŁKA

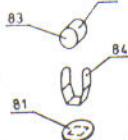
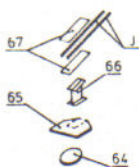
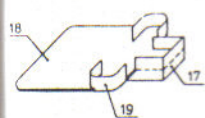
- 1-4. Kadłub. Przed wycięciem siatki kadłuba (część 1) należy zaznaczyć po przeciwnej stronie miejsce usytuowania żeberka (cz.4). Po sklejeniu siatki, wklejamy cz.2 i 3 – w miejscach pozbawionych sklejek, oraz żeberko usztywniające (cz.4), w miejscu uprzednio zaznaczonym.
 5. Pokładówka. Element po sklejeniu przyklejamy do pokładu.
 6. Światlik maszynowni. Element skleamy z trzech części i naklejamy na pokładzie.
 7,8. Główne stanowisko dowodzenia. Część 7 skleamy z trzech części i z przodu oklejamy barierką 8. Całość naklejamy na cz.5.
 9. Elementy skleamy z dwóch części i naklejamy na cz.5.
 10,11. Komin. Część 10 skleamy w splaszczoną rurkę, w górnej części przyklejamy okap cz.11. Wnętrze malujemy na czarno i naklejamy na cz.9.
 12,13. Działko. Część 12 skleamy z dwóch krążków, część 13 skleamy, wkładając do środka lufę wykonaną z patyczka wg wzoru D.Całość naklejamy na pokładzie.
 14,15. Pokładówka. Część 14 skleamy i naklejamy na cz.5. Na niej naklejamy cz.15.
 16. Falochron. Element przyklejamy do pokładu.
 17,18. Kabestan. Część 17 skleamy w rurkę, na niej przyklejamy krążek cz. 18. Całość naklejamy na pokładzie.
 19. Ochraniacze śrub. Elementy skleamy parami ze sobą i przyklejamy do burt w części rufowej okrętu.
 20-22. Winda tralowa. Część 21 skleamy w rurkę, na jej końcach naklejamy krążki cz.22. Podstawę windy – cz.20 skleamy z dwóch części, całość naklejamy na pokładzie.
 23,24. Dalmierze. Część 23 skleamy z dwóch krążków. Część skleamy wkładając do środka dalmierz wykonany z patyczka (wzór F). Całość naklejamy na cz.7.
 25. Działka p-lot. Elementy skleamy, wkładając lufy wykonane z patyczków (wzór E), pomalowane na czarno. Całość naklejamy na cz.5.
 26,27. Łodzie ratunkowe. Elementy po sklejeniu naklejamy na cz.1 i 6.
 28. Element służący do zamocowania rei na maszcie. Maszt wykonujemy wg wzoru A, reję wg wzoru C.
 29. Element przyklejamy prostokątną sklejką do rufowej ściany nadbudówki, a do zagiętej części półokrągłej przyklejamy bom (wzór B).
 Na burtach w części dziobowej można przykleić oznaczenie jednostki. (Jaskółka – J, Mewa – M, Rybitwa – R, Czajka – C, Czapla i Żuraw nie miały oznaczeń). Uwaga! We wrześniu 1939 r oznaczeń tych już nie stosowano.

Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

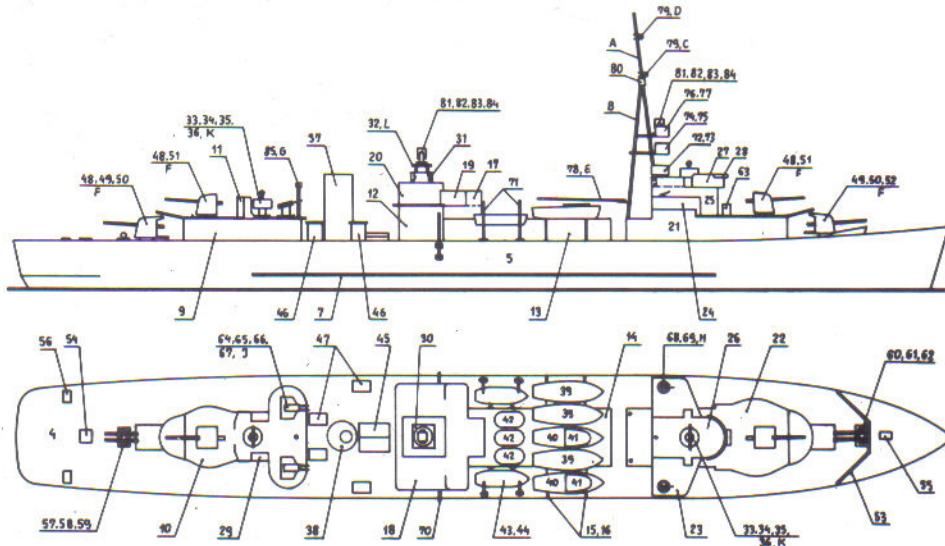
Rys. 4

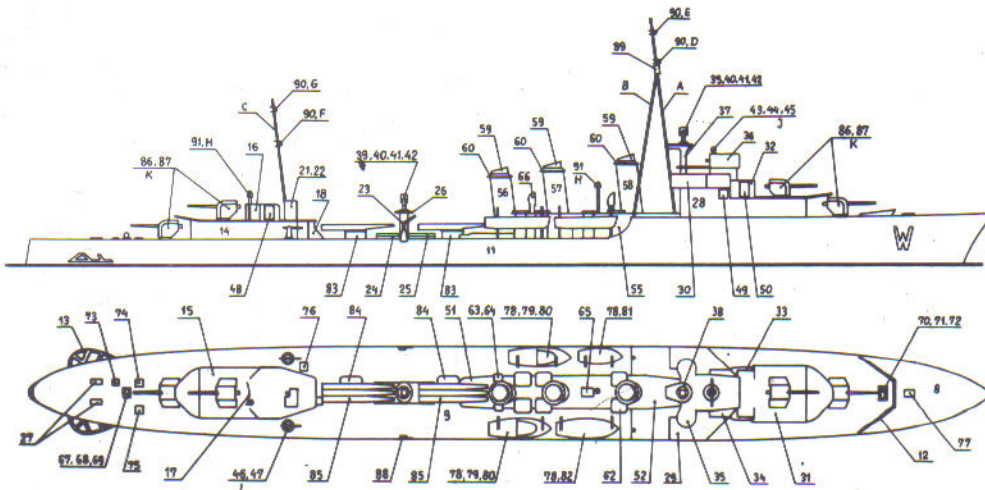
WWBBJJMM
 RRCCPPZZ

38 000,-
3,30,-

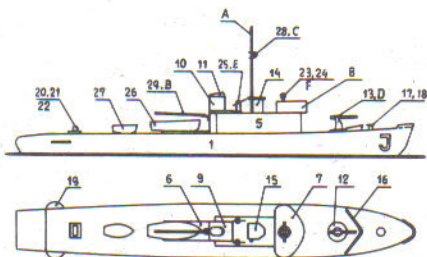
ORP „GRYF”

ORP „WICHER”

ORP „JASKÓŁKA”

WWB B J J M M
R R C C P P Z Z

W najbliższej przyszłości ukażą się:

- pancernik "Conte di Cavour"
- pancernik "Scharnhorst"
- lotniskowiec "Card"
- krążownik "Admiral Hipper"

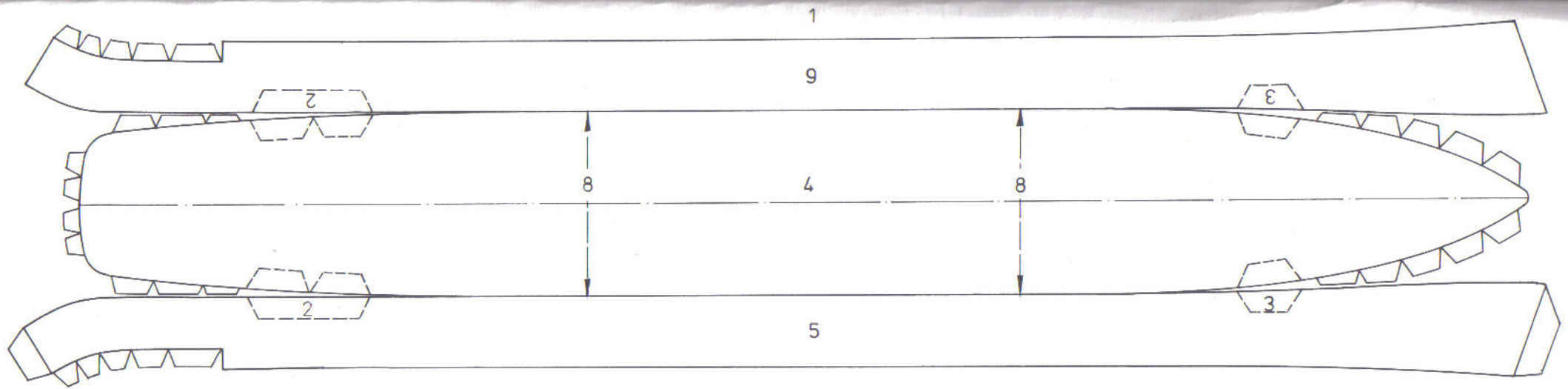
Projekty okrętów wykonał JAN SCHMIDT Gdynia.

Okladkę opracował Marek Dąbrowski

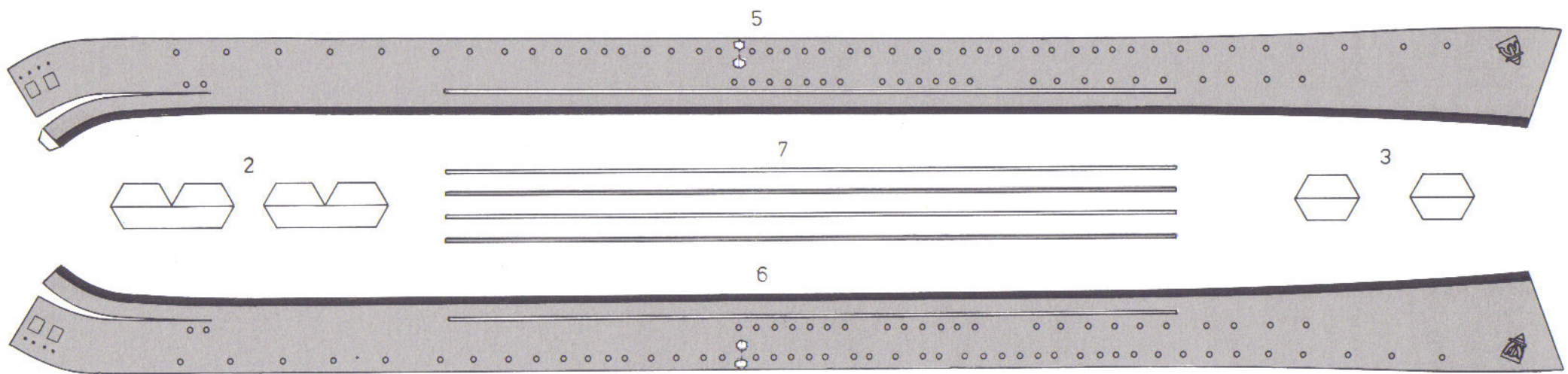
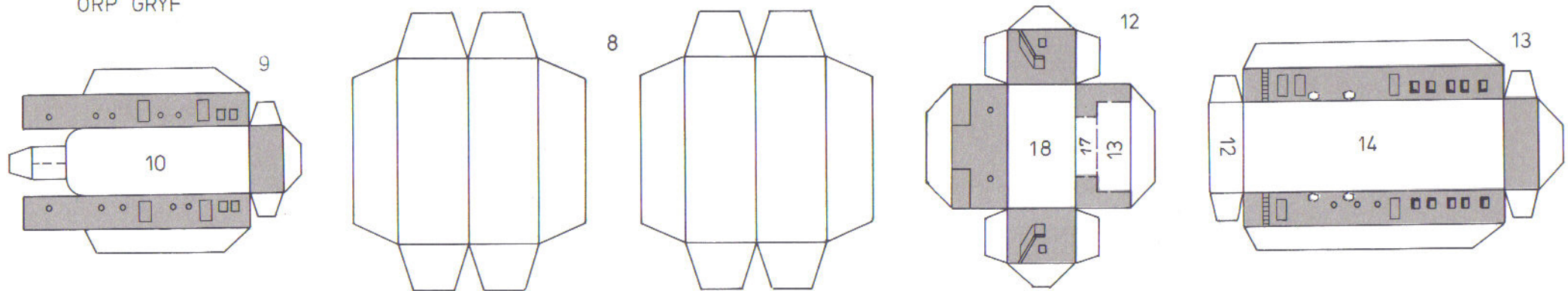
Słowo wstępne Sławomir Czolczyński

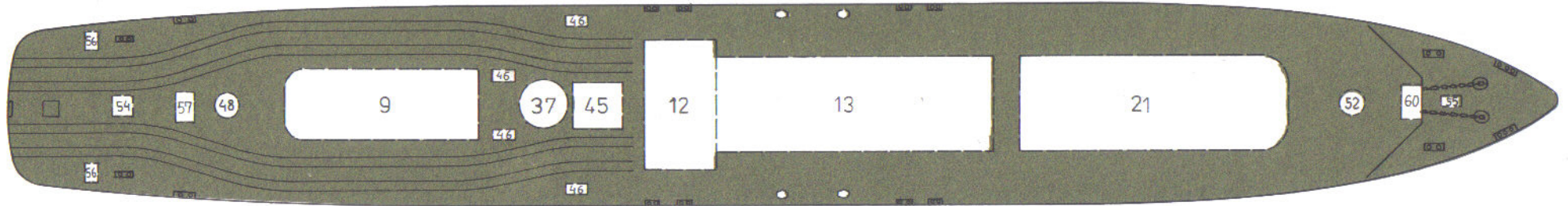
Wydawnictwo J S C - Janina Czolczyńska

ul. Kwietna 12 m 1, 80-325 Gdańsk, -tel. (0-58) 52-25-91

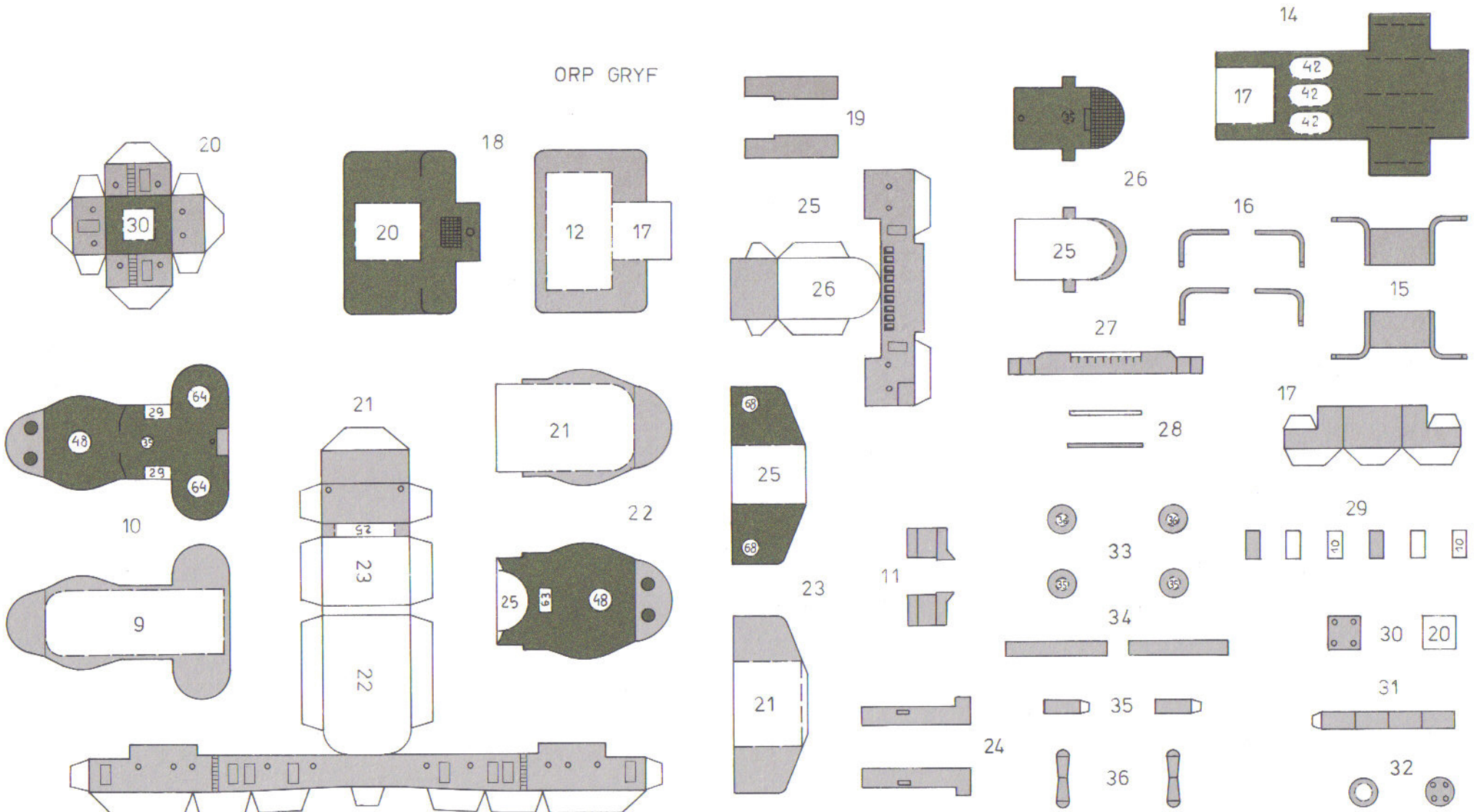

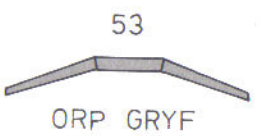
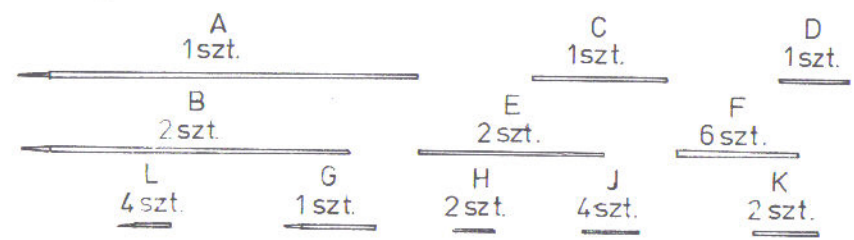
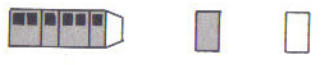
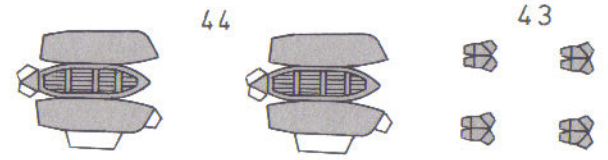
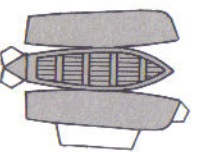
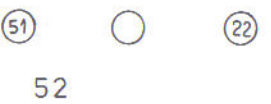
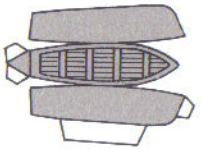
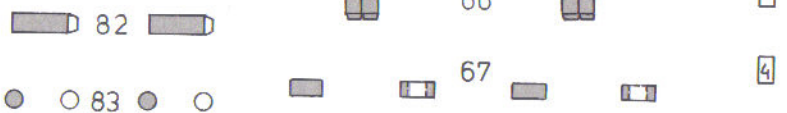
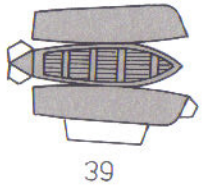
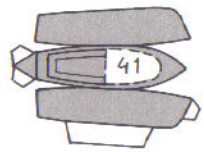
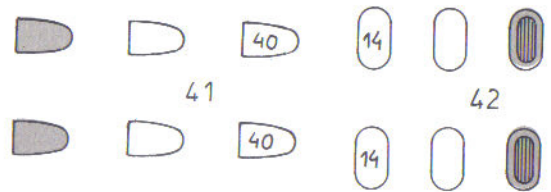
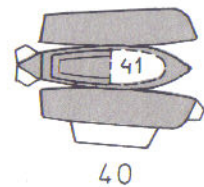
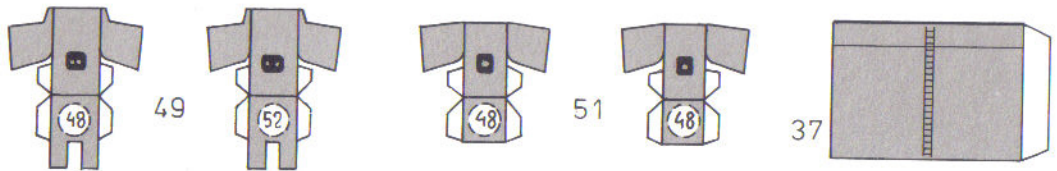
ORP GRYF

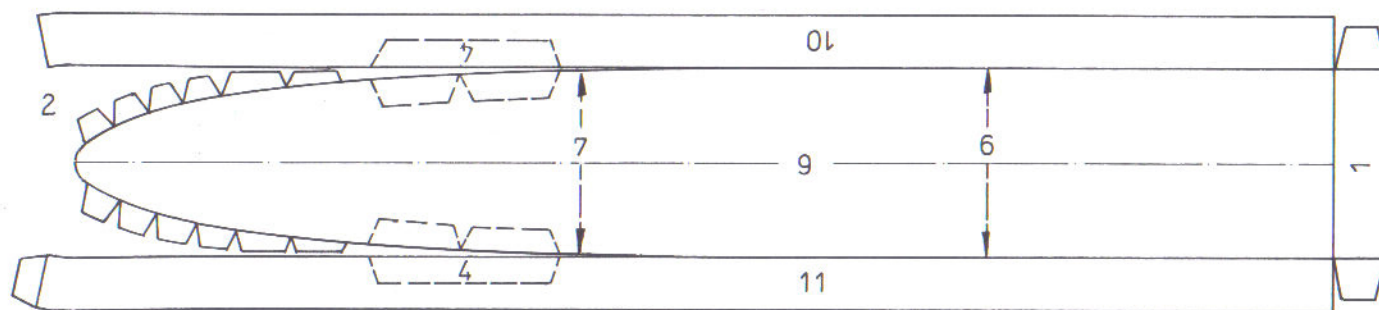
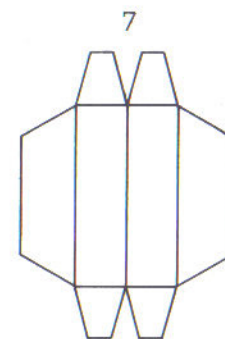
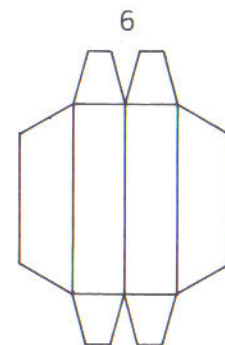
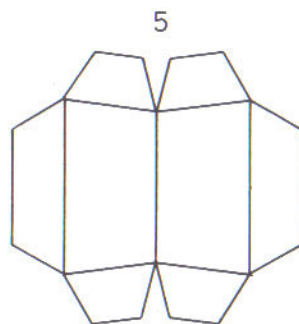
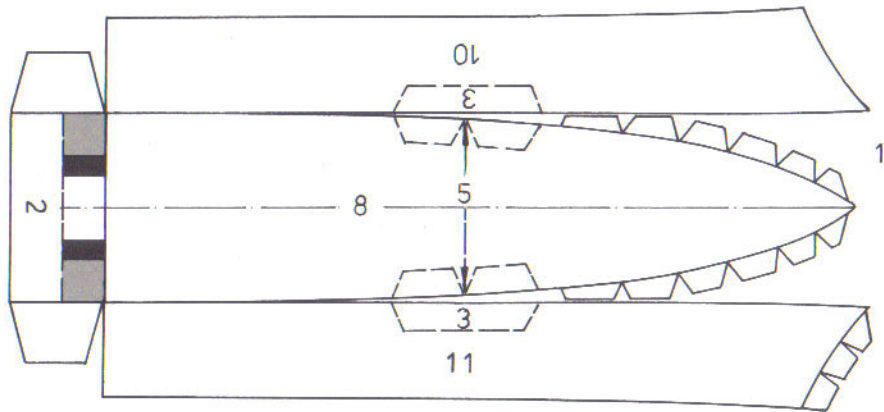

ORP GRYF

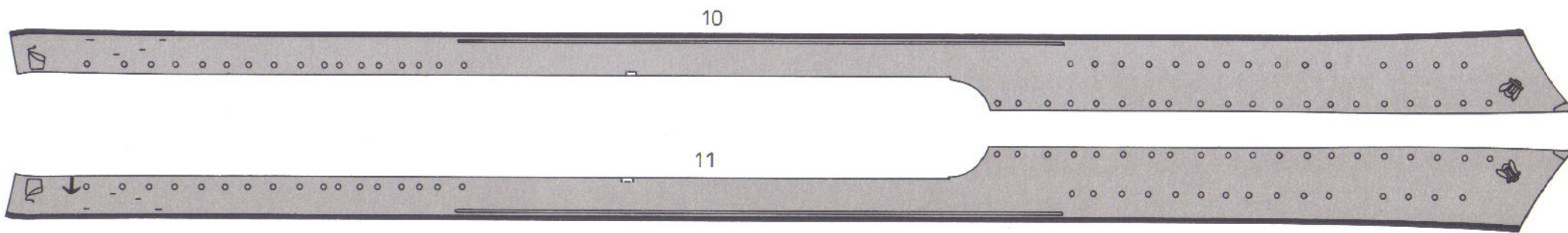
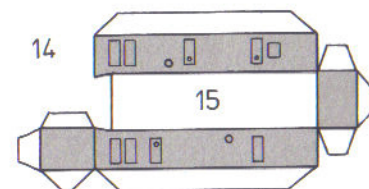
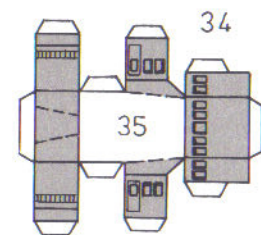
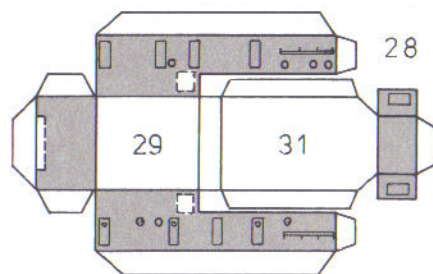
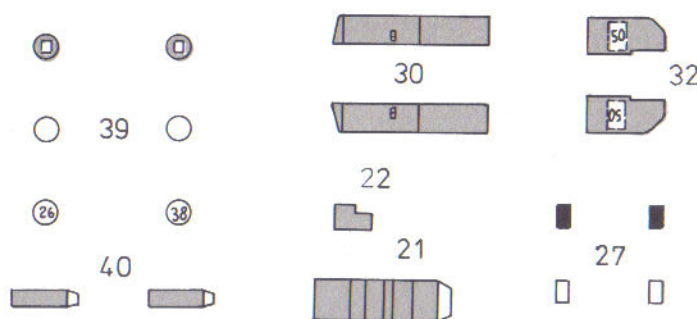

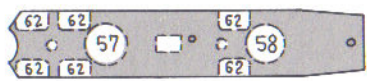
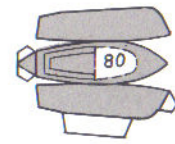
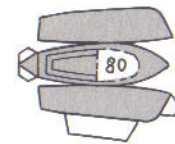
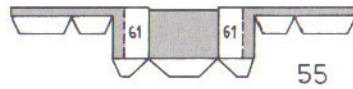
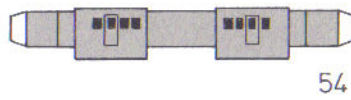
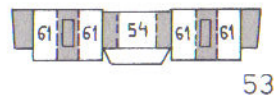
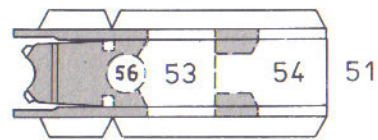

ORP WICHER

12

52

56

57

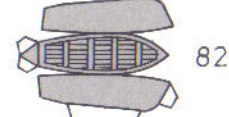
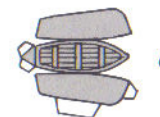
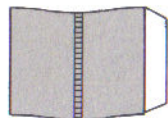
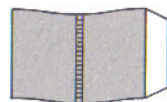
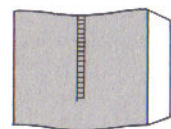
58

60

80

79

79

66

81

82

62

61

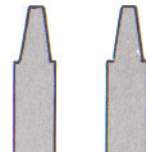
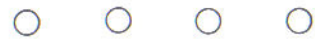

83

67

70

87

68

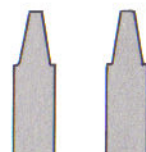
71

78

87

84

85

69

72

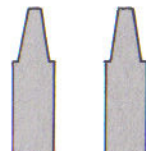
86

86

86

86

83

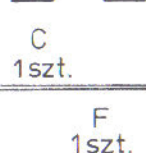
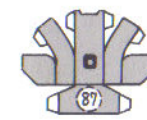
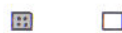

73

74

86

83

75

76

90

A 1szt.

C 1szt.

65

89

B 2szt.

D 1szt.

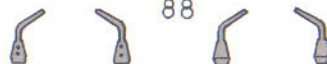
E 1szt.

F 1szt.

66

ORP WICHER

88

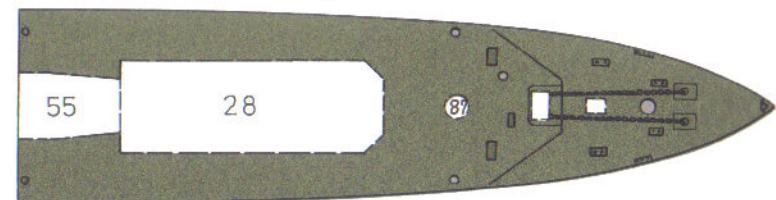
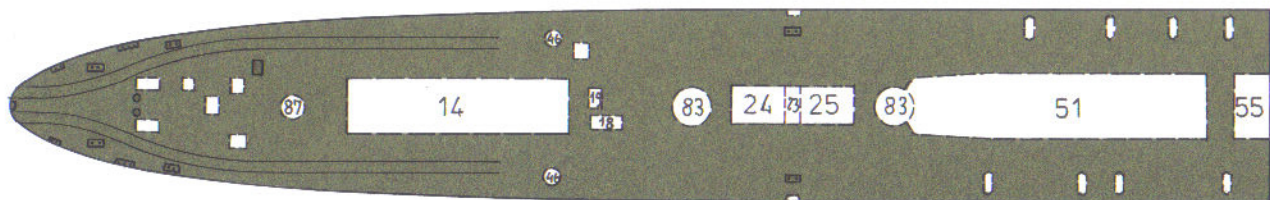
G 1szt.

H 2szt.

J 1szt.

K 4szt.

L 2szt.

ORP WICHER

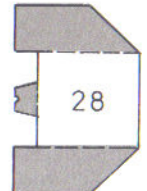

15

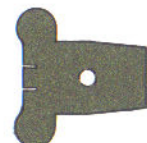

34

29

28

35

31

33

37

38

45

43

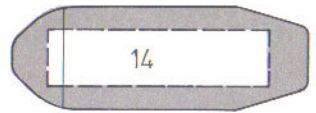
44

41

42

44

45

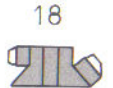
14

16

17

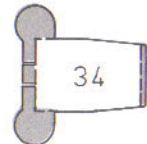

18

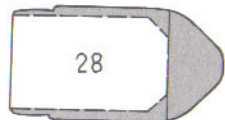

19

20

34

28

47

46

47

48

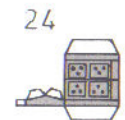
49

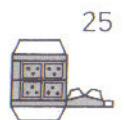
50

23

24

25

26

19

20

21

22

23

24

46

47

48

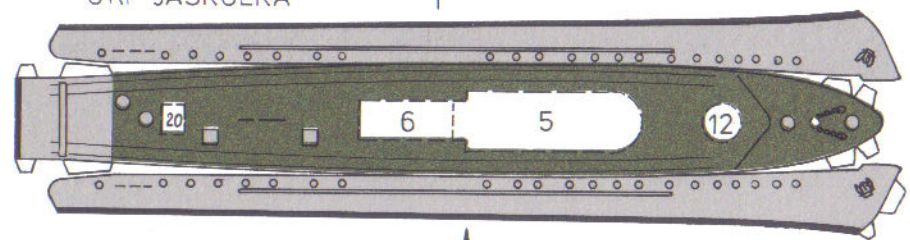
49

50

ORP JASKÓEKA

1

7

8

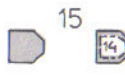
5

9

14

15

10

11

16

25

28

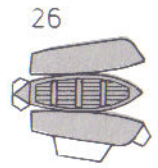
29

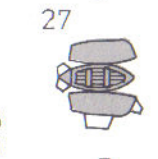
17

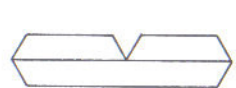
18

26

27

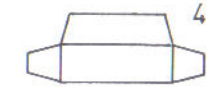
2

4

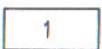
3

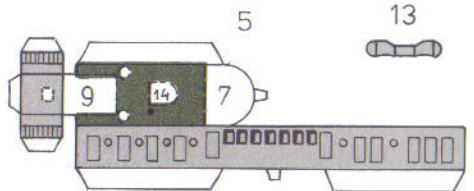
4

6

1

5

9

14

7

13

12

1

A 1szt.

B 1szt.

C 1szt.

D 1szt.

E 2szt.

F 1szt.